

Henryk M i s z t a l. *Mówią święci. Przesłania Jana Pawła II w polskich beatyfikacjach i kanonizacjach*. Lublin–Sandomierz: Wydawnictwo Diecezjalne 1999 ss. 232.

Staraniem Wydawnictwa Diecezjalnego w Sandomierzu ukazała się nowa książka ks. prof. dra hab. Henryka Misztala poświęcona tematyce hagiograficznej, jednakże w aspekcie prawnokanonicznym. Znany ze swych licznych publikacji Autor jest cenionym badaczem problematyki kanonizacyjnej, a także wyznaniowej. Jego książki z tej dziedziny cieszą się zawsze żywym zainteresowaniem i życzliwym przyjęciem ze strony odbiorców. Z podobnym oddźwiękiem spotka się zapewne i najnowsza, bardzo ciekawa jego publikacja, w której dał wyraz swojej synowskiej czci, uznania i oddania dla Ojca świętego Jana Pawła II. W dużej bowiem części książki, charakteryzując naszych rodaków wyniesionych do chwały ołtarzy przez obecnego Papieża, posłużył się on jego słowami, aby jak najwierniej oddać papieskie przesłanie.

Książkę poprzedza słowo wstępne Sekretarza Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych ks. abpa Edwarda Nowaka, który wyraził przekonanie, iż dzieło to stanowi odpowiedź na zapotrzebowania współczesne i jest przejawem soborowego odczytywania „znaków czasu” Jak słusznie zauważa ks. prof. Misztal, Jan Paweł II wynosząc na ołtarze synów i córki polskiej ziemi ukazał równocześnie ich przesłanie nie tylko dla naszej Ojczyzny, ale także dla całego świata, dla Kościoła powszechnego, Europy i dla każdego człowieka. Każdy bowiem w lekturze papieskich wypowiedzi znajdzie coś dla siebie, co może nadać sens jego egzystencji. I w związku z tym Autor podzielił odpowiednio swą książkę na dziewięć rozdziałów.

Pierwsze dwa rozdziały mają charakter ogólny i wprowadzają czytelnika w problematykę poszczególnych zagadnień. Rozdział pierwszy, charakteryzując postać Papieża „przełomu wieków”, mówi o przewodnich ideach jego pontyfikatu, potrzebie refleksji nad przesłaniami świętych oraz o kulcie świętych, zgodnym z nauczaniem Kościoła. W rozdziale drugim Autor zajął się ukazaniem szczególnego daru, jaki Jan Paweł II pozostawił swojej Ojczyźnie w postaci kanonizacji Polek i Polaków. Dalsze rozdziały traktują już o przesłaniach polskich świętych, a więc najpierw o przesłaniu do wszystkich ludzi dobrej woli. Święci polscy, jak podkreśla Autor odwołując się do słów Jana Pawła II, ukazują wszystkim, że drogą do Boga jest obserwacja świata, a nadto przypominają o prawie do życia, ukazują hierarchię wartości, mówią o wielkiej godności człowieka, zwłaszcza kobiety, oraz o pokoju w samym człowieku, w rodzinach i wśród narodów. Dla Kościoła powszechnego święci ukazują prawdy o Jezusie Chrystusie, w którego zostaliśmy wszczepieni przez sakrament chrztu świętego, o potrzebie głębszej Jego miłości, przypominają o Bożym miłosierdziu i zasadności kultu maryjnego. Ponadto święci, jak zaznacza Autor, swym życiem przypominają o znaczeniu Eucharystii dla życia duchowego i wzajemnym poszanowaniu wszystkich wyznawców Chrystusa, mówią o powszechnym powołaniu do świętości, o roli miłości i cierpienia. Święci kierują także specjalne przesłanie do kapłanów i osób konsekrowanych, a także do rodzin, wzywając przy tym do udziału w życiu społecznym w formie większej troski o ubogich i potrzebujących. W rozdziale piątym

Autor zajął się zagadnieniem przesłania świętych wobec Europy, wskazując na jej chrześcijańskie korzenie i akcentując słowiańskie pobratymstwo świętych.

Szczególne miejsce w omawianej pozycji książkowej zajmuje słusznie przesłanie świętych dla Polski (s. 129-179). Tu Autor odwołał się również do bogatego w prze-myślenia nauczania Jana Pawła II, głównie z okazji beatyfikacji i kanonizacji wielu naszych rodaków. Uwagę zwracają zwłaszcza wezwania do moralnej odnowy narodu, umocnienia wiary, zawierzenia Chrystusowej Ewangelii i Krzyżowi, dochowania wierności chrześcijańskim wartościom, niesienia pomocy najuboższym. Święci polscy, jak za Ojcem świętym podkreśla Autor, wzywają do większej służby dobru wspól-nemu, do poszanowania i dowartościowania pracy polskich rolników, co zwłaszcza dziś staje się palącym problemem, oraz do pielęgnowania ducha społecznej sprawied-liwości (por. s. 169-171). W kontekście aktów beatyfikacji i kanonizacji przypomina Autor o znaczeniu chrześcijańskiej kultury narodu, której symbolem stał się Kraków, „miasto świętych” i „duchowa stolica Polski” (s. 171).

Po przeanalizowaniu aktualności przesłań papieskich (s. 180 n.) Autor omówił jeszcze przesłania, jakie pozostawili męczennicy naszych czasów, a także święci wyznawcy. Przy tej okazji ks. prof. Misztal zajął się problematyką dokumentacji współczesnego męczeństwa oraz drogą do świętości w stanie świeckim, zwłaszcza zaś w życiu małżeńskim. Odwołuje się tu zwłaszcza do adhortacji *Christifideles laici* Jana Pawła II (por. s. 192-196). W końcowym rozdziale ks. prof. Misztal omówił w sposób zwięzły owoce papieskich przesłań, dokonując próby oceny ich realizacji, jak też akcentując wdzięczność Jana Pawła II za to wszystko, co dokonało się w Ko-ściele i świecie podczas 20 lat jego pontyfikatu. Książkę zamyka spis wykorzysta-nych źródeł oraz indeks rzeczowy.

Podkreślić trzeba wielką pracowitość i sumiennosc Autora, trafność w doborze świadectw związanych z przesłaniem papieskim i bogactwo myśli, godnych szczegó-łowych analiz. Na uwagę zasługują też zamieszczone w publikacji podobizny świę-tych i błogosławionych Polek i Polaków wyniesionych na ołtarze przez Ojca świętego Jana Pawła II. Książka ks. prof. Misztala, znakomitego znawcy zagadnień kanoni-zacyjno-wyznaniowych, z pewnością znajdzie swych licznych czytelników zarówno w kręgach osób duchownych i konsekrowanych, jak też i świeckich, dążących do osiągnięcia doskonałości życia. Wnosi ona także duży wkład w głębsze poznanie historii polskiej duchowości katolickiej.

Ks. Jerzy Misiurek